

SZÓSZÉK — ÚRASZTALA

LUKÁCSI MÓZES

EMBERI HIVATÁS

1Kor 10,23

Az anyag szerkezeti megismerésében az ember csodát művelt. Addig vágta, fúrta, faragta, olvasztotta az anyagot, amíg azt tökéletesen megismerte. Nagy segítsége volt ebben a munkában a mikroszkóp, melyet sikerült tökéletesíteni, és több ezerszeres nagyításban vizsgálhatta annak lencséje alatt az anyag apró részeit. Mondhatjuk, hogy az atomenergiának földterítésével az anyag szerkezeti megismeréséért folytatott küzdelemnek igen jelentős szakasza zárult le, és szinte nem is remélhető, hogy egyelőre ezen az úton sokkal tovább eljuthatna az ember.

A hit a dolgok mögött Istent látja. Egy láthatatlan erőt, egy láthatatlan hatalmat, aki mindeneget megalkotott, formál ma is és fenn tartja a világ rendjét. Ady is azt írja egyik versében: „Isten van valahogyan minden gondolatnak alján.”

Igen! A hívő ember vallja, hogy ez a világ az Isten műve. Láthatatlan kezeivel ő formálta a Napot az égen, a csillagok milliárdjait a magasban, az óceánokat, a szárazföldeket és az élőlények megszámlálhatatlan sokaságát. De nemcsak megalkotta a világot, hanem a benne lévőeknek útját is kimérte, feladatát, kötelességét is megszabta. Azért töltötte meg a Napot tűzzel, hogy az égjen, melegítsen és világítson. Nem csupán azért aggatta tele az eget a csillagok lámpásaival, hogy mi azokban gyönyörködjünk, hanem azért is, hogy a világűrben keringve, élje mindenik a maga sajátos csillagéletét. És óceánt miért teremtett Isten? Nemcsak azért, hogy zúgjon és hullámainak hátán hajókat hordjon, hanem azért is, hogy a maga nagyságában legyen élettér a vízben élő állatok sokaságának. Ugy alkotta Isten a vizet, hogy az lefelé folyjon, a madarat, hogy felfelé szálljon, a követ hogy a mélységbe hulljon... De az embernek adott-e hivatást, küldetést Isten? Aki mindenek útját kimérte, kimérte-e vajon az emberét is? Megszabta-e, meghatározta-e, hogy melyik legyen ez az út?!

Az emberiség legjobbjai azt mondják, hogy igen. Isten azért teremtett embert, hogy az erények útján járjon, főleg szeretetben és jószágban éljen!

Az ember hivatása és a többi teremtmények feladata egymástól élesen elhatárolható. A többi teremtmények és dolgok a kényszerűség határai között teszik azt, amit tenniök kell! Nem is tehetnek mást, mint ami nekik megadatott, ami Istentől reájuk bízott. Tehetne-e mást a

nap, minthogy égjen, a csillag, hogy keringve világítson, a madár, hogy fölfelé szálljon, kő és víz, hogy lefelé, a mélységek felé siessen?

Az ember szabad. Nincs lekötve a szeme, nincs megnyűgözve a keze és a lába. Az utak és a lehetőségek ezrei állanak előtte nyitva, és maga hivatott eldönteni, hogy merre megy és mit cselekszik. Az erények útján való járás, a jóság és szeretet gyakorlása, amit Isten az ember hivatásává tett, így komoly erkölcsi küzdelemnek az eredménye. Válogatás az értékek között, döntés és megállás amellet, amit jónak és igaznak ismer meg, ez volt és ma is ez a mi emberi feladatunk!

Ezekre az igazságokra utal az apostol is a felolvasott versben, aki megállapítja, hogy minden szabad az embernek, de nem minden használ, és nem minden épít.

Sokszor elgondolom, mi lenne, ha Isten alkotásai nem annak a hivatásnak élnének, amelynek Isten őket alkotta? A nap kialudnék, a csillag letérne kimért pályájáról, a vizek magasba emelkednének és elhagynák a medrüket és így tovább. Bizonyára a legteljesebb káosz állana elő minden vonatkozásban!

Az ember hányszor feledkezett meg Istentől kapott hivatásáról? Hányszor élt vissza szabadságával és választott rosszul, választotta a a jó helyett a rosszat! Úgy tett, mint a gyermek, aki színes szárnyú pillangót kergetett és nem vette észre, hogy szakadék széléhez érkezett, és a mélységbe zuhant.

A vér, könny, pusztulás, amelyekkel tele van történelmünk minden lapja, szomorú bizonyíték amellet, hogy az ember visszaélt erkölcsi szabadságával s a jó helyett a rosszat választotta.

Mi hiszünk az ember erkölcsi szabadságában és hiszünk abban, hogy ha vissza is élt olykor-olykor szabadakaratóval és a jó helyett a rosszat választotta, mégis képes a jóra!

A modern neveléstudomány feladta az állandó korholás, szidalmazás elvét. Nem lehet mindig szidni a gyermeket és azt zúgni a fülébe szüntelenül, hogy te rossz vagy, mert a végén elhiszi ezt és meg sem próbál jóvá lenni. Így járhatunk a felnőttekkel is. Nem kiálthatjuk szüntelen az ember felé ezt: te rossz vagy, te hitvány vagy, hanem azokat a jeleket kell megkeresnünk a lélekben, amelyek biztatóak és fokozzák az emberben az önbizalmat. Jézus is ezt tette! A bűnös nőnek ezt mondotta: eredj el és többé ne vétkezzél. Zákheushoz is így szólt: jöjj, szállj alá a fáról, mert ma a te házadnál kell vacsorálnom.

Igazat kell adnunk a költőnek, aki egy alkalommal azt mondotta: „Nem várhatjuk minden embertől, hogy költő legyen és nagyszerű verseket írjon, azt sem kívánhatjuk, hogy kiváló hadvezér legyen és csatát nyerjen, azt sem lehet kívánni, hogy minden ember művész legyen és nagyszerű szobrokat formáljon, mert ezekre nem adott az Isten mindenkinek tehetséget, de azt minden embertől jogosan elvárhatjuk, hogy jó legyen, hogy a jóságért folytatott küzdelemben csatát nyerjen, mert a jóság természetes érzetét Isten mindenkinek megadta, mindenkinek a szívébe rejtette.”

A görög mitológia szerint a hajósoknak a szirének szigete mellett nagyon veszélyes volt a hajózás. A szirének szigetük partjáról csábítóan énekeltek, odacsalogatták magukhoz énekükkel a hajósokat, és elpusztították őket. Odisszeusz a szirének szigeténél betömte matrózainak fülét viasszal, hogy a csábító éneket ne hallhassák. Magát pedig

a hajó árbocához láncoltatta, hogy ne tudjon megindulni a szirének éneke után. És így — bár hallhatta a szirének énekét — mégis sikeresen hajózhatott el a sziget mellett.

Orfeusz, a fiatal hajós azonban nem így csinált. Nem tömte be füleit viasszal, és nem láncoltatta magát a hajójához, és mégis szerencsésen hajózott el a szirének szigete mellett. Amikor ugyanis meghalotta a csábítóan szép dalokat, kiállott hajója szélére, elővette hárfáját, és ő maga oly gyönyörűen kezdett énekelni, hogy a szirének elhallgattak.

A mi életünket, szabadakaratomkat, a jó melletti döntésünket is sok minden csábítóan befolyásolhatja a mindennapi életben, de nekünk mégis meg kell állanunk azok mellett, amik használnak nekünk és amik építő jellegűek. De nem úgy kell megállanunk, mint Odisszeusz, aki hajójához kötöztette magát, nem kényszerűségből tehát, hanem jóérezésből, meggyőződésből. Nekünk is, mint Orfeusznak, minden csalogató, csábító hanggal szemben oda kell kiáltanunk a magunk meggyőződését: ígérhetek bármit, de amit a jóság és a szeretet megélése ad a tiszta lelkiismeretben, azt ti nekünk úgysem tudjátok megadni sohasem. A tiszta lelkiismeret a világ legszebb zenéje, amit ember hallhat. A templomokat őseink válogatott kövekből rakták össze. Mi Istenországát akarjuk felépíteni, ahol a legfőbb törvény a szeretet. A mi legjobb erőink kellene ide!

Döntsünk hát a jóság mellett, válasszuk a szeretetet, hogy hallhassuk a világ legszebb muzsikáját: a lelkiismeret megnyugtató szavát. Amen.

LUKÁCSI MÓZES

A MAGVETŐRŐL

Lk 8,5—9

A magvetőről szóló példázat egyike a legszebb jézusi példázatoknak. Igaz, vannak akik azt mondják, hogy ezt a példázatot változtatta meg legjobban a fejlődő élet. Hiszen hol látni már a szántóföldeken magvető embert, aki a hátán levő zsákból szórja a magvakat a barázdákba, kimért léptekkel lépdelve a süppedékes szántáson.

A magvető ember helyét elfoglalta a gép, mely szédületes sebességgel vágta végig a jól megművelt földeken, s közben csöveken át gondosan önti a magvakat a termő barázdákba. Ez kétségtelenül így igaz! De azért a jézusi példázat lényegének nem ártott a technikai fejlődés. Azok az igazságok, amelyekre Jézus ebben a példázatban rámutatott, fennállnak és igazak akkor is, ha a magvető ember helyét elfoglalta a gép, és az végzi el a vetést.

Melyek ezek az igazságok:

1. *Vetni kell!* Volt idő, amikor nem vetett az ember. Csak úgy csatangolt, szedegetett, mint a többi vad élőlények. Gyökeret, bogyót, gyümölcsöt és magvakat. Az ember ebben az időben alig több az állatoknál. Akkor kezd emberré válni, amikor ráébred, hogy neki vetnie